

***Zygaena (Mesembrynus) minos* ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER 1775]) specie nouă pentru fauna României (Lepidoptera, Zygaenidae)**

L. RÁKOSY & A. LÜTHI

Summary

***Zygaena (Mesembrynus) minos* ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER] 1775) a new species for the Romanian fauna.**

The species *Zygaena (Mesembrynus) minos* ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER] 1775) is recorded for the first time in the Romanian fauna. The comparative diagnosis with the closing species, *Z. purpuralis* (BRÜNNICH 1763) are given.

În perioada 9-11.06.1992 autorii au efectuat colectări de fluturi diurni și nocturni în zona Băilor Herculane și Cazanele Dunării. Pe lângă alte specii interesante ca: *Orectis proboscidata*, *Hadena magnolia*, *Parocneria terebinthi* FREYER, *Coenonympha leander*, ș.a. au fost colectate și Zygaenidae din grupa *purpuralis*. După o mai atentă examinare am ajuns la concluzia că pe lângă cunoscuta specie *Z. purpuralis* (BRÜNNICH 1763) în materialul colectat se află și exemplare aparținând speciei asemănătoare *Z. minos* ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER] 1775).

Z. minos este cunoscut în literatura de specialitate și sub următoarele sinonime: *diaphana* STAUDINGER, = *sareptensis* REBEL, = *pimpinellae* GUHN (nec REISS).

Cele două specii se pot deosebi cu ușurință după structura armăturii genitale (FORSTER & WOHLFAHRT 1960). Pata roșie dinspre marginea costală, poate da, prin forma ei, la exemplarele proaspete, indicii pentru a separa cele două specii (Fig. 1). Totuși acest caracter luat în considerare unilateral nu poate fi considerat niciodată sigur, fapt pentru care prezentăm și armătura genitală pentru cele două specii (Fig. 3, 4).

Fig. 1. *Zygaena minos* D. & S.

Fig. 2. *Zygaena purpuralis* BRÜNN.

Dificultatea determinării celor două specii a cauzat neșemnalarea lui *Z. minos* din fauna României și cunoașterea incompletă a răspândirii acestuia. Probabil specie sudest-europeană, *Z. minos* a fost semnalat din Grecia (ssp. *diaphana*), Ungaria (FAZEKAS 1983, 1990), Cehia, Slovacia, Polonia, Țările de Jos, Sudul și centrul Peninsulei Scandinave, Austria (HUEMER & TARMANN 1983), Italia, Germania (ZUB 1996), Elveția (RESER-REZBANYAI 1994) și Franța (FAILLE 1994).

În România nu a mai fost semnalată până în prezent. Cu siguranță specia există și în Bulgaria precum și în partea de nord a ex Jugoslaviei.

Z. minos preferă ca și *Z. purpuralis* pantele sudice cu vegetație xerotermă. La Băile Herculane am colectat mai multe exemplare pe fânajele de pe Domogled. După FAILLE (1994) larvele de *Z. minos* trăiesc pe umbelifere în special pe *Pimpinella* sp. Probabil *Z. minos* este prezentă și în Transilvania, Crișana și Banat, fiind însă până în prezent confundată cu *Z. purpuralis*.

In încheiere atragem atenția asupra a încă două specii de Zygaenidae: *Adscita (Roccia) notata* ZELLER și *Zygaena trifolii* ESPER care probabil sunt prezente în fauna României dar nu au fost încă semnalate.

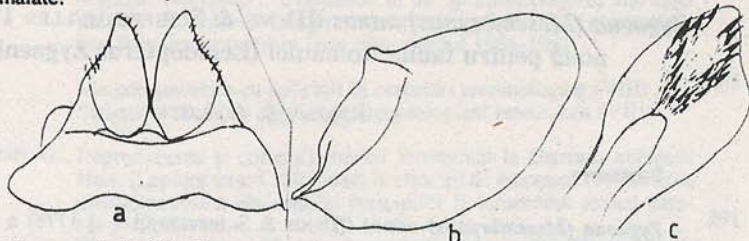

Fig. 3. Armătura genitală ♂ la *Zygaena minos*. a. = uncus; b. = valva dreaptă; c. = lamina dorsalis

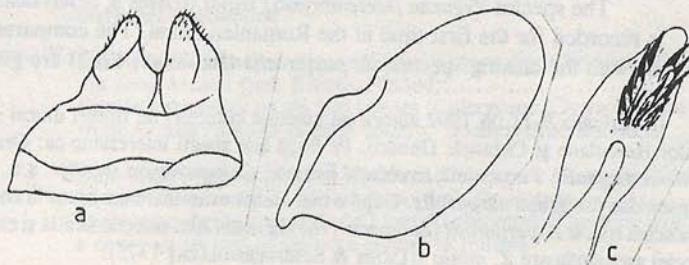

Fig. 4. Armătura genitală ♂ la *Zygaena purpuralis*. a. = uncus; b. = valva dreaptă; c. = lamina dorsalis

BIBLIOGRAFIE

- FAILLE, L. 1994. Guide pour l'identification des Espèces Françaises du genre *Zygaena*. Edit. J.M. Desse
- FAZEKAS, I. 1983. Liste systématique des lépidoptères Zygaenidae Leach de Hongrie. *Nota lepid.* 6 (2-3): 85-87.
- FAZEKAS, I. 1990. Beiträge zur Kenntnis der Zygaenidae-Fauna Bulgariens (Lep., Zygaenidae). *Acta entomol. Jugoslavica*, 23 (1-2): 29-36.
- FORSTER, W. & WOLFAHRT, TH. A. 1960. Die Schmetterlinge Mitteleuropas, Bd. 3: Spinner und Schwärmer. Franck'sche Verlagshandl., Stuttgart.
- HUEMER, P. & TARMANN, G. 1993. Die Schmetterlinge Österreichs (Lepidoptera). Selbstverlag des Tiroler Landesmuseum Ferdinandeum, Innsbruck.
- RESER-REZBANYAI, L. 1994. Zur Verbreitung von *Zygaena (Mesembrynus) minos* DENIS & SCHIFFERMÜLLER, 1775, in der Zentralschweiz (Lepidoptera, Zygaenidae). *Entomol. Berichte Luzern* 32: 109-112.
- ZUB, P. 1996. Die Widderchen Hessens. Ökologie, Faunistik und Bestandsentwicklung (Insecta, Lepidoptera: Zygaenidae. *Mitt. internat. entomol. Ver. Suppl.* IV, Frankfurt a. M.

L. RÁKOSY
Institutul de Cercetări Biologice
Republicii 48
RO-3400 Cluj, Romania

A. LÜTHI
48, Chemin des Ceps
CH-1217 Meyrin / GE
Elveția

Apărut/Printed: 9.09.1996